

cies. La del professor d'Història del cinema de la UdL Sandro Machetti, «Vint mil planes en cerca d'adaptador: les dissorts de Pedrolo i la creació audiovisual», va centrar-se a fer un repàs de la sort que han tingut les diverses adaptacions cinematogràfiques i televisives que s'han fet de diferents obres de Pedrolo per arribar a la gran pregunta final: què li passa a la indústria amb un cabal narratiu com Pedrolo?, i a una possible resposta: potser és que una obra com aquesta requereix una adaptació més d'autor, fins i tot feta per una dona. El va seguir el director adjunt de la Filmoteca de Catalunya Octavi Martí Coll amb «Un espectador normal. Els comentaris cinematogràfics de Manuel de Pedrolo», en què va palesar l'afició que tenia l'escriptor pel cinema a través de les opinions que va deixar escrites als seus dietaris sobre els films que anava a veure, un espectador que no podem qualificar d'exigent sinó d'intel·ligent i incòmode. Finalment, la segona taula la van protagonitzar el periodista Antonio Baños i el professor de la URL Francesc-Marc Álvaro. A «Pedrolo a la premsa: la incomoditat permanent», Baños va destacar la anormalitat que suposa la dificultat per accedir avui dia als textos de l'autor, un fet que va qualificar d'esquarterament, al mateix temps que va mostrar la seua preocupació pel fet que Pedrolo se'ns mostri com un periodista intemporal. I a «Pedrolo, columnista de combat», Álvaro va donar una visió històrica més panoràmica per entendre on cal ubicar tant els articles pedrolians, en la tradició que s'estronca el 1939 i que s'ha de connectar amb la del periodisme europeu, com la figura de l'autor com a articulista polític (com s'autoanomena) d'una mirada molt materialista i seca a la vegada, que forma part de la minoria que impugna ben aviat la Transició.

L'últim acte d'aquestes Jornades Internacionals Manuel de Pedrolo va tindre lloc a les nou del vespre al Teatre de l'Escorxador de Lleida, on es va representar, en forma de lectura dramatitzada, l'obra teatral *Avui parlo de mi*. Interpretada per Edu Gibert i dirigida per Pere Anglas, està escrita per Jordi Malé a partir dels dietaris de l'autor de l'Aranyó. En acabar, hi va haver un breu col·loqui de tots tres amb el públic.

Malgrat tota la feina que encara queda per fer, no es pot ignorar que activitats i reunions científiques com aquesta han de servir per posar Manuel de Pedrolo al lloc que li pertoca en la nostra literatura a banda de qualsevol efemèride. Però el que van demostrar, sobretot, és que cada dia hi ha més estudiosos i especialistes que s'interessen per la seua obra i per la seua figura des d'angles molt diversos, amb lectures interdisciplinàries, cosa que no només en demostra la vigència sinó que els estudis pedrolians es troben en plena forma.

Andratx BADIA ESCOLÀ
Universitat de Lleida

Jornada «La narrativa catalana al segle XXI, balanç crític» (Institut d'Estudis Catalans, 26 d'octubre de 2018). — El 26 d'octubre de 2018 es va celebrar a l'Institut d'Estudis Catalans la Jornada «La narrativa catalana al segle XXI, balanç crític», organitzada per la Societat Catalana de Llengua i Literatura i coordinada per qui signen aquestes línies. La Jornada formava part del cicle «Balanç crític de la literatura catalana actual», coordinat per Francesc Foguet, i del qual ja s'havia realitzat la sessió dedicada a la poesia (2016) i hi ha previstes les que han de tractar del teatre (2020) i de l'assaig (2022). La intenció de la Jornada era la de contribuir al debat sobre la narrativa actual, des d'un punt de vista crític, i, per tant, oferir al públic interessat un espai de reflexió i de debat amb la participació d'escriptors, crítics, editors i investigadors; uns actors que participen de la maquinària subjacent a la narrativa del nostre temps.

La ponència inicial, «Hi ha narrativa més enllà de la postmodernitat?», va anar a càrrec de Francesco Ardolino. L'estudiós partí dels problemes que suposa, des de la crítica actual, el mateix exercici de la crítica, i indagà en les possibilitats d'estudi i de canonització del sistema narratiu

actual, tot tenint en compte dos factors: les dificultats epistemològiques que suposa acarar-se al fet literari en un context de proliferació de plataformes pretesament *crítiques*; i el fracàs d'unes polítiques que han abdicat en les seves funcions de reforçament estructural de l'espai cultural. Finalment, Ardolino va acabar elaborant una proposta de cànon d'obres, que s'hauria d'entendre més com una eina de treball que com a resultat.

Les comunicacions següents van contribuir a parcel·lar el territori narratiu: Antoni Isarch i Manel Ollé feren, respectivament, un balanç de la novel·la i del conte. El primer, a «Un torrent de veus. La novel·la catalana al segle XXI», reflexionà sobre les dificultats inherents a qualsevol proposta de classificació i inventari de la narrativa actual i, intentant defugir les etiquetes, va optar per definir sis «nuclis d'interès superposats» entorn dels quals analitzà algunes de les aportacions més interessants de la novel·la actual. El segon, a «Camps de batalla dels més recents combats singulars. Narrativa catalana del XXI», va destacar l'emergència de noves editorials i webs que han contribuït al conreu del conte, especialment per part d'una generació jove que l'ha renovat i ha acabat per donar-li prestigi; entre la proliferació d'apostes, Ollé va remarcar l'aparició d'autors interessats per uns «nous realismes», que qüestionen la realitat social, i l'ús d'un llenguatge al marge de la prosa funcional i transparent, sovint associada al periodisme, que dominà en el conte dels anys vuitanta i noranta del segle passat. La comunicació de Josep Lluch, «L'edició de narrativa catalana a l'entrada del segle XXI», va evidenciar la profunda transformació que ha experimentat el sistema editorial català amb l'eclosió de noves editorials sorgides amb la clara voluntat de crear una marca identificativa que connecti amb els nous públics. Altrament, l'escriptor Màrius Serra, amb el títol suggestiu de «Llengua a la narrativa del segle XXI: lletrainterferits, genuïnistes, neutrals, alienígenes...», va descriure la gran diversitat d'opcions lingüístiques introduïda pels narradors del nou mil·lenni, que supera, i de molt, la vella dicotomia entre català normatiu i català del carrer.

La Jornada es va cloure amb la taula rodona «Com és la narrativa del segle XXI?» que protagonitzaren els creadors. Moderada per Antoni Isarch, hi van participar quatre autors de generacions i d'interessos diferents: Manuel Baixauli, Francesc Serés, Maria Guasch i Jenn Díaz. Entre els temes que s'hi abordaren (i que van suscitar un fèrtil debat amb el públic) sorgiren qüestions com la relació dels escriptors amb uns determinats referents literaris i artístics, el pols amb la realitat del moment i els models de llengua literària.

El resultat final de la Jornada mostra —i demostra— la indiscutible riquesa i varietat que ha assolit la narrativa, en llengua catalana, al llarg de les dues dècades del segle en què vivim. No en va, gràcies a les diverses aportacions efectuades pels estudiosos que hem esmentat, ja es comença a entreveure la possibilitat de començar a fixar uns títols i uns autors per als amants i estudiosos del gènere i que només el pas del temps indicarà si arribaran a ser imprescindibles —o, com s'afirma avui dia, canònics— en l'esdevenir de la nostra literatura. Semblantment a la sessió dedicada a la poesia, les actes de la Jornada han estat publicades a la col·lecció «Treballs de la Societat Catalana de Llengua i Literatures», de l'Institut d'Estudis Catalans.

Josep CAMPS ARBÓS
Universitat Oberta de Catalunya
Maria DASCA
Harvard University

Estrena absoluta de l'òpera *Llull* (Girona, novembre de 2018).— La Simfònica de Cobla i Corda de Catalunya (SCCC), el projecte musical que impulsa la Fundació Metalquímia, va estrenar el novembre de 2018, a l'Auditori de Girona, l'òpera *Llull*, el seu projecte més ambiciós.